

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۵۱۷۵ دقیقه

نام آزمون: دین و زندگی (ریاضی-تجربی) دوازدهم

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۱/۱۰

۱ کدام سنت الهی موجب به ظهور رساندن استعدادهای آدمی می‌شود؟

۲ گام برداشتن انسان در مسیر توحید عملی چگونه صورت می‌گیرد؟

۳ علت ظهور مکاتب عرفانی و معنوی در غرب چیست و چرا نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته است؟

۴ تزکیه نفس چه وقت اتفاق می‌افتد و تداوم آن در گرو چیست؟

۵ یکی از اوصافی که خداوند در قرآن برای حضرت یوسف ذکر کرده است چیست؟

۶ درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:

الف دوره جوانی دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت‌هاست.

ب احکام و قوانین دین اسلام فقط سعادت و نیک‌بختی اخروی و ابدی را تأمین می‌کند.

پ پیشرفت علمی، پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت می‌کند و مانع تسلط بیگانگان می‌شود.

ت از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره اسلامی، منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه باقشری خاص بود.

۷ بهترین انتخاب‌ها باید بر چه اساسی صورت پذیرد؟

۸ با تفکر در حدیث علوی «ما رایت شیئاً الا و رایت الله قبله و بعده و معه» به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف) این حدیث بیانگر چیست؟

ب) مقصود امام علی (ع) از اینکه می‌فرماید «قبل و بعد و همراه هر چیزی خدا را دیدم» چیست؟

۹ تزکیه نفس چه زمانی اتفاق می‌افتد؟

۱۰ هوای نفس، انسان را به سوی چه چیزهایی می‌کشاند؟

۱۱ قرآن کریم ما را به معرفت عمیق‌تر درباره خداوند فرا می‌خواند و راه‌های گوناگونی برای درک وجود او و نیز شناخت او به ما نشان می‌دهد. (صفات و افعال - چیستی و ذات)

۱۲ درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

الف) احکام الهی، انسان را از توجه به امیال مادی منع می‌کند.

ب) انسان موحد باور دارد، دشواری زندگی نشانه بی‌مهری خدا نیست.

پ) در عصر جاهلیت زن از کمترین حقوق فردی و اجتماعی، حتی حق مالکیت برخوردار نبود.

ت) فهمیدن یکی از حکمت‌های یک دستور الهی، مبنای تصمیم‌گیری انسان در عمل به آن دستور است.

۱۳ درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

الف) احکام الهی انسان را از توجه به امیال مادی منع می‌کند.

ب) احکام و قوانین دین اسلام فقط سعادت و نیک‌بختی اخروی و ابدی را تأمین می‌نماید.

پ) اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد درباره دانش و آموختن بود.

ت) اسلام فقط ورزشی را که همراه با قمار یا زیان‌آور باشد، بد می‌شمارد و منع می‌کند.

۱۴ دستیابی به حکمت را که یکی از میوه‌های درخت اخلاص است، شرح دهید.

۱۵ حضرت ابراهیم و حضرت اسماعیل چه موقع بنای یک جامعه توحیدی را گذاشتند؟

۱۶ آئین ازدواج مسیحی چگونه است؟

۱۷ چه عواملی باعث سست شدن ارتباط شخصی و پیوسته انسان با خدا می‌شود؟

- ۱۸ در دوره کشیشان شروع به فروختن بهشت کردند.
- ۱۹ قرآن کریم اوصاف تکذیب‌کنندگان دین را چگونه بیان می‌کند. این توصیف بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟
- ۲۰ قرآن کریم اوصاف نمازگزاران را چگونه بیان می‌کند و این توصیف بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟
- ۲۱ پیامبر (ص) از همان ابتدا که مردم را به یکتاپرستی دعوت می‌کرد، چه سخنی را بیان می‌فرمود؟
- ۲۲ وقتی از «مصرف زدگی» به عنوان یکی از مظاهر منفی تمدن غرب سخن می‌گوییم، مقصودمان چیست؟
- ۲۳ مقصود از انقلاب علیه خود چیست و کدام خود علیه دیگری انقلاب می‌کند؟
- ۲۴ انحرافات اجتماعی باید در همان خود اصلاح شود تا گسترش نیابد.
- ۲۵ حقوق معنوی انسان‌ها از حقوق مادی آنان است.
- ۲۶ پیامبر (ص): «کسی نزد من از جوان نیست.»
- ۲۷ امام باقر به محمد بن مسلم: «مراقب باش را از رحمت خدا مأیوس نکنی.»
- ۲۸ اگر جامعه‌ای از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند توبه است.
- ۲۹ قاعده «نفی سیل» را توضیح دهید.
- ۳۰ پیام آیه «یستلونک عن الخمر و المیسر قل فیهما اثم کبیر» چیست؟
- ۳۱ نمونه‌هایی از عدم تجلی نشانه‌های تعقل و تفکر در جامعه جاهلی پیش از اسلام را بیان کنید؟
- ۳۲ در آیه «وَمِنْ آيَاتِهِ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا لِيَسْكُنُوا اِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ» برای چه کسانی نشانه‌هایی وجود دارد و این آیه به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟
- ۳۳ مهم‌ترین حق در بین حقوق مردم که توبه‌کننده باید آن را جبران کند، کدام است؟ با ذکر مثال بیان کنید؟
- ۳۴ کسی که توبه را تکرار می‌کند چه جایگاهی نزد خدا دارد؟ آیه مربوط به آن چیست؟
- ۳۵ چند نمونه از جلوه‌های تحقق سنت «سبقت رحمت بر غضب» را بیان کنید.
- ۳۶ سنت امداد عام الهی را بیان کنید.
- ۳۷ ابتلاء در لغت به چه معناست و به عنوان یک سنت چگونه عمل می‌کند؟
- ۳۸ شناخت قوانین جهان خلقت چه اثری بر زندگی ما دارد؟
- ۳۹ معنای آیه «كُلُّ نَفْسٍ ذٰنِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوْكُمْ بِالْسَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً وَ اِلَيْنَا تُرْجَعُوْنَ» را بیان کرده و بگویید به کدام سنت الهی اشاره دارد؟
- ۴۰ بیت «قطره‌ای کز جویباری می‌رود / از پی انجام کاری می‌رود» بیانگر چیست؟
- ۴۱ توضیح دهید «مسئولیت‌پذیری در قبال کار» چگونه می‌تواند دلیلی بر وجود اختیار در انسان باشد؟
- ۴۲ غضب خدا نشانه لطف و رحمت خداست یا نتیجه انتقام‌گیری او (با ذکر مثالی توضیح دهید).
- ۴۳ در چه صورت وفور نعمت نشانه سنت املاء و استدراج است؟
- ۴۴ هر کس ادعای ایمان کند قرار می‌گیرد.
- ۴۵ ابیات «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه» بیانگر چیست؟
- ۴۶ خداوند در قرآن لقمان را چگونه توصیف می‌کند و از ایشان چه نکاتی نقل کرده است؟
- ۴۷ هریک از عبارت‌های ستون ۱ با کدام یک از موارد ستون ۲ در ارتباط است؟
- ۴۸ رابطه علیت را با ذکر مثالی توضیح دهید:
- ۴۹ جمله‌ای که پایبندی به آن همه زندگی فرد را تغییر خواهد داد چیست؟
- ۵۰ آیا انسان می‌تواند با هر چیزی خدا را ببیند؟
- ۵۱ ذهن انسان توان و گنجایش فهم چیستی و ذات چه موضوعاتی را دارد؟
- ۵۲ تمثیل «راه رفتن مورچه‌ای سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی سیاه» درباره نفوذ شرک در است. (عمل - قلب)
- ۵۳ آیه شریفه «اَرَاَيْتَ مَنْ اَتَّخَذَ اِلٰهَهُ هَوَاهُ» کدام ویژگی پیامبر (ص) را برای افراد مشمول این آیه نفی می‌کند؟

- ۵۴) در چه صورت کسی غیر از خدا می تواند حق ولایت و فرمانروایی نسبت به مخلوقات پیدا کند؟
- ۵۵) پیامبر(ص) در ابتدای رسالت خود با بیان جمله از مشرکان می خواست که از شرک و بت پرستی دست بردارند. (قل الله خالق کل شیء - لا اله الا الله)
- ۵۶) درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.
- الف) به کارگیری آلات موسیقی برای نواختن موسیقی غیر الهوی اشکال دارد.
- ب) هر نوع تجارتي که به نفع دولت غاصب صهیونیستی باشد، حرام است.
- پ) شرط بندی از امور زیان آور روحی و اجتماعی است و حتی در بازی های معمولی نیز حرام است.
- ۵۷) درستی یا نادرستی گزاره ها را با (ص / غ) مشخص کنید:
- الف) برای قبول توحید در ربوبیت، باید هر گونه اثر گذاری را از اشیاء و انسان ها سلب کنیم.
- ب) عادت و تکرار گناهان صغیره، زمینه ساز رفتن انسان به سمت گناهان کبیره است.
- پ) رشد سریع علم، علم زدگی و مصرف زدگی از پیامدهای منفی تمدن جدید است.
- ۵۸) با بیداری ملت ها، مبارزه با استعمارگران نیز در اواخر قرن شانزدهم آغاز شد. (درست یا نادرست؟)
- ۵۹) مراتب توحید یا شرک را در آیه شریفه «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ...» مشخص کنید.
- ۶۰) از مسئولیت های ما در حوزه عدل و قسط «استحکام بخشیدن به نظام اسلامی» را شرح دهید.
- ۶۱) میان بعد فردی و اجتماعی توحید چه رابطه ای وجود دارد؟
- ۶۲) میان سعادت انسان در دنیا و جهان آخرت و باید ها و نیاید های دین (احکام)، ارتباط و هماهنگی برقرار است. (صحیح یا غلط؟)
- ۶۳) آشنایی اروپاییان با تمدن اسلامی سبب انجام چه کارهایی شد؟
- ۶۴) هریک از عبارت های قسمت الف با کدام یک از عبارت های قسمت ب ارتباط دارد:

الف	(ب) (یک مورد اضافی است.)
الف) نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف	۱) توجه به قانون
ب) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولت ها	۲) مصرف زدگی
ج) ایجاد نیاز های کاذب با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم	۳) علم زدگی
	۴) رشد سریع علم

- ۶۵) از شواهد وجود اختیار «تفکر و تصمیم» را توضیح دهید.
- ۶۶) آینده زندگی هر فرد تحت تأثیر اوست.
- ۶۷) بر اساس الهی جهان خلقت قانونمند است.
- ۶۸) میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه وجود دارد.
- ۶۹) بیت «سر ارادت ما و آستان حضرت دوست / که هر چه بر سر ما می رود ارادت اوست» بیانگر کدام مرتبه از توحید است؟
- ۷۰) شخصیت انسان موحد چگونه است؟
- ۷۱) هر سبکی از زندگی از چه عاملی سرچشمه می گیرد؟
- ۷۲) چرا خداوند در آفرینش جهان شریکی ندارد؟
- ۷۳) اینکه انسان جوانب کار را بررسی می کند و گاهی دچار تردید می شود، بیانگر کدام مورد از شواهد وجود اختیار در انسان است؟
- ۷۴) هر گاه روزه برای رضای خدا به جا آورده شود، روزه مان دارای حسن است.
- ۷۵) عمل بدون نیت، کالبد است.
- ۷۶) در کلام پیامبر اسلام آمده است که راهیابی به دل انسان از راه رفتن مورچه ای سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی پنهان تر است.
- ۷۷) قرآن کریم علاوه بر شناخت اولیه درباره خداوند، ما را به چه چیزی دعوت می کند؟
- ۷۸) میان رابطه خدا با جهان و رابطه ساعت ساز و ساعت یک وجود دارد.

۷۹) اینکه هریک از ما خدا را می‌بایم و حضورش را درک می‌کنیم، بر چه اساسی است؟

۱- فطرت خویش ۲- معرفت خویش

۸۰) آگاهی سرچشمه است.

۸۱) ثمرات بُعد اجتماعی توحید را بیان کنید.

۸۲) پیام آیات سوره توحید را بنویسید.

«بسم الله الرحمن الرحيم * قل هو الله احد (۱) الله الصمد (۲) لم يلد ولم يولد (۳) و لم يكن له كفواً احد (۴)»

۱. ۲. ۳. ۴.

۸۳) توحید در بدان معنا نیست که موجودات، به‌خصوص انسان، نقشی در پرورش و تدبیر سایر مخلوقات ندارند.

۸۴) حسن بدین معناست که انجام‌دهنده کار، دارای نیت الهی باشد.

۸۵) جهت حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی، «ترسیم چهره منطقی و عقلایی دین اسلام» را شرح دهید.

۸۶) توبه چگونه گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند؟

۸۷) یکی از مهم‌ترین مصادیق قاعده این است که مانع سلطه رسانه‌ای بیگانگان بر کشور شویم.

۸۸) سنت ابتلاء را شرح دهید.

۸۹) درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. (ص / غ):

الف) درخواست از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و اولیای الهی (علیهم السلام) برای اجابت خواسته‌ها، منافاتی با توحید ندارد.

ب) همین که انسان بعد از انجام گناه، در دل احساس پشیمانی کند، توبه انجام شده و گناه بخشیده می‌شود.

پ) قبل از اسلام، رؤسای قبایل معمولاً روابط خود را با دیگران بر پایه مصالح سیاسی تنظیم می‌کردند.

ت) ملتی که عبارت «ما می‌توانیم» را صرفاً در لفظ بیان می‌کند قله‌های افتخار را به سرعت فتح خواهد کرد.

۹۰) اصطلاحات زیر را تعریف کنید:

الف) حکمت:

ب) ریا:

پ) مقام مخلصین:

پاسخنامه تشریحی

۱) سنت امتحان الهی (ابتلاء)

۲) با اطاعت از فرمان‌های خدا

۳) چون جوامع غربی با گذشت چند قرن و شکست‌های پی‌درپی دریافتند که علم تجربی نمی‌تواند پاسخ‌گوی همه نیازهای انسان باشد، پس این نیاز انسان غربی به معنویت باعث ایجاد مکاتب عرفانی و معنوی شد اما به دلیل آنکه برآمده از آموزه‌های وحیانی نیستند، نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته‌اند.

۴) تزکیه نفس زمانی اتفاق می‌افتد که نفس ما از آلودگی‌ها پاک شود. این کار با توبه از گناهان آغاز می‌شود؛ اما برای تداوم پاک ماندن جان و دل انسان، می‌بایست علاوه بر توبه به دستوراتی که خداوند فرمان داده است عمل نمود.

۵) داشتن اخلاص و رسیدن به مقام مخلصین.

۶)

الف) غ

ب) غ

پ) ص

ت) ص

۷) بر اساس فکر و به دور از احساسات باشد و دلیلی محکم و عقل‌پسند از آن حمایت کند.

۸) الف) انسان می‌تواند با دقت و اندیشه در جهان هستی و کسب معرفت عمیق‌تر و برتر به خدا، در هر چیزی خدا را مشاهده کند و علم و قدرت او را ببیند. در واقع هر موجودی در حد خودش تجلی خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.

ب) قبله: همه اشیا پدیده‌هایی هستند که قبلاً نبوده‌اند پس حتماً علتی آنها را به وجود آورده است ← پی بردن به خالق: نیازمندی در پیدایش مَعَه: این شیء سراسر نیاز و فقر، در حال حاضر وجود دارد، پس بقای آن مرهون خداست: نیازمندی در بقا بَعده: اشیا بعد از مدتی از بین می‌روند و تنها خداست که خالق موت و حیات است پس در فنای اشیا نیز خدا را می‌بینید.

۹) زمانی که نفس ما از آلودگی‌ها پاک شود.

۱۰) به سوی امیال و خواهش‌های نفسانی و وسوسه‌های شیطانی

۱۱) صفات و افعال

قرآن کریم ما را به معرفت عمیق‌تر درباره خداوند فرا می‌خواند و راه‌های گوناگونی برای درک وجود او و نیز شناخت صفات و افعال او به ما نشان می‌دهد. یکی از این راه‌ها تفکر درباره نیازمند بودن جهان، در پیدایش خود، به آفریننده و خالق است.

۱۲)

الف) غلط

ب) صحیح

پ) صحیح

ت) غلط

۱۳)

الف) غلط

ب) غلط، احکام و قوانین دین اسلام، سعادت دنیوی و اخروی را تأمین می‌کند.

پ) ص

ت) ص

۱۴) انسان حکیم به درجاتی از بصیرت می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود.

۱۵) وقتی پایه‌های خانه کعبه را بالا بردند.

۱۶) پس از ازدواج امکان جدایی زن و شوهر نیست و پیوندشان باید ابدی باشد.

- کشیش‌ها حق ازدواج ندارند و تا آخر عمر باید مجرد بمانند.

- ازدواج امری دنیایی و پست تلقی می‌شود.

۱۷) - واسطه قرار گرفتن کشیش میان خدا و بندگان او، اعتراف به گناه در حضور کشیش.

- عبادت و راز و نیاز با خدا به روز معینی در هفته و در محل کلیسا و در حضور کشیشان اختصاص یافت.

۱۸) تمدن دوم

۱۹) کسانی هستند که یتیمان را از خود می‌رانند و دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی‌کنند؛ این بیان فضایی را به وجود می‌آورد که در آن فاصله طبقاتی و بی‌توجهی به محرومان زشت

شمرده می‌شود و بیانگر «عدالت‌طلبی» است.

- ۲۰) آنان که در مال خود برای محرومان و فقیران حق معینی قرار داده‌اند، این بیان قرآن فضایی را به وجود می‌آورد که در آن فاصله طبقاتی و فقر و بی‌توجهی به محرومان زشت شمرده می‌شود و بیانگر عدالت‌طلبی است.
- ۲۱) ای مردم بگویند «معبودی جز الله نیست»، تا رستگار شوید.
- ۲۲) از زمانی که ماشین آلات صنعتی ساخته شد، تولید انبوه نیز آغاز گردید. تولید فراوان گرچه در ابتدا نیازهای طبیعی مردم را رفع می‌کرد، اما در بسیاری از موارد بیش از نیاز طبیعی بازار بود. به همین جهت، کارخانه‌داران با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم، نیازهای کاذب به وجود آوردند تا آنان را به تنوع‌طلبی کشانده و مصرف‌گرایی را به گونه‌ای سرسام‌آور افزایش دهند تا خودشان به سود بیشتری برسند.
- ۲۳) مقصود از انقلاب علیه خود توبه است و انقلاب خود عالی بر علیه خود دانی توبه است.
- ۲۴) مراحل ابتدایی
- ۲۵) مهم‌تر
- ۲۶) محبوب‌تر - توبه‌کار
- ۲۷) مؤمنین
- ۲۸) اجتماعی
- ۲۹) این موضوع مهم که لازم است مانع سلطه بیگانگان بر کشور اسلامی شویم، قاعده «نفی سبیل» نام دارد.
- ۳۰) بیان حرمت شراب و قمار در اسلام و اینکه اسلام در برابر انحرافات اجتماعی کوتاه نیامده و با آن مخالفت کرده است.
- ۳۱) رسول خدا دعوت خود را در جامعه‌های جاهلی آغاز کرد که نشانه‌هایی بسیار اندک از تعقل و تفکر و دانایی داشت. آن جامعه سرشار از خرافات و مظاهر جهل بود. شعر می‌سرودند، اما برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی و بت‌پرستی. برای آمدن باران آتش می‌افروختند. شتر سالم را با آهن حرارت دیده داغ می‌زدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد. گفته شده که در میان این مردم فقط هفده نفر بودند که خواندن و نوشتن می‌دانستند.
- ۳۲) در این امر نشانه‌هایی است برای گروهی که تفکر می‌کنند. به معیار ارتقای جایگاه خانواده اشاره دارد.
- ۳۳) توجه کنیم که حقوق معنوی انسان‌ها بسیار مهم‌تر از حقوق مادی آنان است. اگر با دروغ، غیبت و تهمت آبروی انسانی ریخته شده، اگر قلب پدر یا مادری بر اثر بی‌حرمتی فرزندی شکسته شده، اگر با توزیع کتاب یا راه انداختن یک شبکه اجتماعی گمراه‌کننده در فضای مجازی، فساد و تباهی در جامعه گسترش یافته، اگر رفتار ناپسند برخی افراد، سبب بدبینی دیگران به دین شده، در واقع حقوق معنوی افراد ضایع شده است و باید فرد توبه‌کننده با تمام وجود به جبران حقوق از دست رفته بپردازد.
- ۳۴) تکرار توبه، اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می‌شود.
- ۳۵) آموزش گناهان با توبه، آموزش برخی گناهان با انجام کار نیک، حفظ آبروی بندگان گناهکار، پذیرش عبادت اندک و رضایت سریع از کسی که طلب آمرزش کرده، نمونه‌هایی از سبقت رحمت خدا بر غضب او است.
- یکی از موارد سبقت رحمت بر غضب خدا آن است که وقتی انسان کار نیکی انجام می‌دهد، خداوند به فرشته‌اش فرمان می‌دهد که فوراً آن را ثبت نماید، اما وقتی گناهی مرتکب می‌شود از فرشته خود می‌خواهد صبر کند تا بنده‌اش توبه کند و جبران نماید؛ و در صورتی که بنده توبه نکرد، آن گناه را ثبت نماید. همچنین خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می‌دهد.
- ۳۶) خداوند، سنت و قانون خود را بر این قرار داده که هر کس، هر کدام از این دو راه را برگزیند، بتواند از همین امکاناتی که خدا در اختیارش قرار داده (مانند قدرت اراده، توان جسمی و فکری، امکانات موجود در جهان خلقت و...) استفاده کند تا در همان مسیری که انتخاب کرده است به پیش رود و باطن خود را آشکار کند. در واقع خداوند امکانات و لوازم رسیدن به خواسته‌ها و هدف‌های هر دو گروه را یکسان فراهم کرده است. حال، کسی که راه حق را برمی‌گزیند، لوازم و امکانات رسیدن به حق را می‌یابد و مراتب کمال را می‌پیماید، و کسی که فقط دنیا را انتخاب کرده و برای آن تلاش می‌کند، همان را به دست می‌آورد.
- ۳۷) ابتلاء در لغت به معنای امتحان است؛ در اینجا به معنای قراردادن فرد در تنگنا یا موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد.
- ۳۸) شناخت قوانین جهان خلقت از طریق علمی مانند فیزیک، شیمی و زیست‌شناسی سبب آشنایی ما با نشانه‌های الهی و نیز بهره گرفتن از طبیعت می‌شود.
- ۳۹) هر انسانی طعم مرگ را می‌چشد، و شما را با بدی‌ها و خوبی‌ها آزمایش می‌کنیم؛ و سرانجام به‌سوی ما بازگردانده می‌شوید.
- سنت ابتلاء
- ۴۰) حکیمانه بودن جهان: اعتقاد به اینکه هر حادثه‌ای هدف معین و مشخص دارد.
- ۴۱) هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهایی می‌دانیم که انجام می‌دهیم. به همین جهت است که اگر کار ما درست و نیکو بود مورد تشویق قرار می‌گیریم و اگر کار زشت و نادرست از ما سر زند تنبیه و کیفر می‌شویم. عهدها و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوار شده‌اند و اگر کسی پیمان‌شکنی کند و مسئولیت خود را انجام ندهد. وی را مستحق مجازات می‌شمرند. تشویق و تنبیه نیز مجازات انسان با قبول اختیار معنی دارد.
- ۴۲) حتی آنجا که خداوند بر کسی غضب می‌کند، باز هم از دریچه لطف و رحمت است مانند مادری که بر فرزندش سخت می‌گیرد و یا در مواردی او را تنبیه می‌کند تا او را از اشتباه باز دارد و به هیچ وجه قصد انتقام‌گیری از فرزند خود ندارد.
- ۴۳) سنت استدرج در خصوص کسانی است که اعتقاد به خداوند و دستورات او ندارند. «و الذین کذبوا بآیاتنا» بنابراین صرف وفور نعمت دلیل بر گرفتار شدن بر سنت استدرج نمی‌شود.
- ۴۴) مورد آزمایش الهی
- ۴۵) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان از ثمرات و میوه‌های درخت اخلاص است، چراکه شیطان خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را ندارد.
- ۴۶) لقمان را به داشتن حکمت توصیف کرده و سفارش‌های ارزنده و حکیمانه‌ای از ایشان نقل کرده است.
- ۴۷)

ستون «۱»	ستون «۲»
(۱) «مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»	الف) توحید در مالکیت
(۲) «هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ»	ب) توحید در ربوبیت
(۳) «أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ»	ج) شرک در خالقیت
(۴) «جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا»	د) شرک در ولایت
(۵) «لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ»	هـ) اصل توحید و همه ابعاد آن
(۶) «وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»	و) توحید در ولایت

(۱) «رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» ← ب) توحید در ربوبیت

(۲) «هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» ← هـ) اصل توحید و همه ابعاد آن

(۳) «أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ» ← د) شرک در ولایت

(۴) «جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا» ← ج) شرک در خالقیت

(۵) «لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» ← الف) توحید در مالکیت

(۶) «وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» ← و) توحید در ولایت

۴۸) خداوند رابطه علیت را میان پدیده‌های جهان حاکم کرده است.

مثال امور مادی: آتش موجب گرما و روشنی، دارو سبب شفا و بهبودی است و در امور معنوی نیز همین گونه است.

مثال امور معنوی: دعا سبب مغفرت و آمرزش، صدقه موجب دفع بلا و صله رحم موجب افزایش طول عمر است.

همه این روابط توسط خداوند طراحی شده و به اذن و اراده او صورت می‌گیرد.

۴۹) «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

۵۰) بله - اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند معرفتی عمیق و والا می‌خواهد که در نگاه نخست مشکل به نظر می‌آید، اما هدفی قابل دسترس است.

۵۱) اموری که محدود هستند و در محدوده شناخت ما قرار می‌گیرند.

۵۲) قلب

۵۳) وکالت یا ضمانت

۵۴) با اذن و اجازه خدا

۵۵) لا اله الا الله

۵۶)

الف) غلط، به‌کارگیری آلات موسیقی برای نواختن موسیقی غیرلهوی اشکال ندارد.

ب) صحیح

پ) صحیح

۵۷)

الف) غ

ب) ص

پ) نادرست

۵۸) نادرست - با بیداری ملت‌ها، مبارزه با استعمارگران نیز در اواخر قرن نوزدهم آغاز شد.

۵۹) توحید در مالکیت

۶۰) استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. یک کشور ضعیف، به طور طبیعی منزوی می‌شود و همراه و همدلی در دنیا

نمی‌یابد. استحکام پایه‌های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از

منکر مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است.

۶۱) رابطه متقابل

۶۲) صحیح

۶۳) کتاب‌های دانشمندان مسلمان به سرعت ترجمه شد، علاقه به پژوهش و آزمایش و تجربه افزایش یافت. نقد رهبران کلیسا شروع شد، حقوق و قانون مورد توجه واقع گردید و خردورزی

در دستور کار قرار گرفت.

۶۴) الف- ۴ ب- ۱ ج- ۲

۶۵) هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم و جوانب آن را می‌سنجیم و سپس دست به عمل می‌زنیم. گاهی نیز دچار تردید می‌شویم که از میان

چندین راه و چندین کار، کدامیک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی‌های لازم، یکی را برگزیده و عمل می‌کنیم.

۶۶) رفتارهای گذشته

۶۷) تقدیر

۶۸) متقابل

۶۹) توحید عملی در بُعد فردی

۷۰) شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش است.

۷۱) جهان بینی فرد

۷۲) این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان‌اند، یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده‌اند، به معنای آن است که هر کدام از آنها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی‌توانند کل جهان را خلق کنند. همچنین به معنای آن است که هر یک از خدایان کمالاتی دارند که دیگری آن کمالات را ندارد و گرنه عین هم می‌شوند و دیگر چند خدا نیستند. چنین خدایان ناقصی، خود نیازمند هستند و هر یک از آنها به خالق کامل و بی‌نیازی احتیاج دارد که نیازش را برطرف کند. پس تصور چندخدایی صحیح نیست و خدای واحد آفریننده جهان است.

۷۳) تفکر و تصمیم

۷۴) فاعلی

۷۵) بی‌جان

۷۶) شرک

۷۷) به معرفت عمیق و برتر

۷۸) د ا

۷۹) د ا

۸۰) بندگی

۸۱) جامعه‌ای که در مسیر توحید اجتماعی حرکت می‌کند، باید اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان‌های خدای یگانه پیش رود و به صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر درآید.

۸۲) ۱. خداوند شریک و همتایی ندارد. (اشاره به اصل توحید و همه مراتب آن)

۲. خداوند غنی و بی‌نیاز است.

۳. خداوند نه فرزند دارد و نه فرزند کسی است. (رابطه خداوند با مخلوقات رابطه آفرینش است، نه زایش)

۴. خداوند همتایی ندارد. (هیچ موجودی مانند او نیست). (اشاره به اصل توحید و همه مراتب آن)

۸۳) ربوبیت

۸۴) فاعلی

۸۵) میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب منطقی و معقول برقرار باشد، حق را نمی‌توان با روش‌های نادرست به دیگران رساند، دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن براساس حکمت الهی تنظیم شده است. چنین دینی را نمی‌توان با تعصب‌های جاهلانه، یا با روش‌های فریبکارانه تبلیغ کرد و نظر مردم را به سمت آن جلب نمود. ما باید از همان روش‌هایی که خداوند، در قرآن کریم به پیامبر گرامی‌اش آموزش داده، استفاده کنیم و بهره ببریم.

۸۶) اگر با ایمان و عمل صالح همراه باشد.

۸۷) نفی سیل

۸۸) ابتلاء به معنای امتحان است و در اینجا به معنای قرار دادن فرد در موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد. امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

۸۹)

الف) درست (ص)

ب) درست (ص)

پ) نادرست (غ) - بر اساس منافع مادی تنظیم می‌شود.

ت) نادرست

۹۰)

الف) حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش و تباهی می‌شود.

ب) ریا در مقابل اخلاص قرار دارد و عملی است که حسن فعلی داشته باشد، ولی حسن فاعلی ندارد.

پ) فردی که دارای اخلاص باشد به مقام مخلصین می‌رسد که دیگر در برابر وسوسه‌های شیطان نفوذناپذیر می‌شود.